

lium en Statice en tuinplanten. In verband met de opmerking over de honiggift van roode klaver, merk ik nog op, dat, voorzoover ik weet, in ons land slechts de tweede snede wordt bevroren en in mijn streek, waar alles wat grover uitgroeit, zeer matig. Gebrek aan tijd dwingt mij te volstaan met deze enkele opmerkingen.

Kunt U misschien het volgende, in verband met de kikkersenquête, op de juiste plaats mededeelen. In West-Zeeuwsch-Vlaanderen komt *Hyla arborea* vrij veel voor. 't Vorig jaar leefden er enkelen in mijn aardbeibed; op verschillende plaatsen vindt men ze in doornenheggen.

Waterlandkerkje (Zeeuwsch-Vlaanderen).

ALB. HOOIHOUT.

Sterke Speeuwentrek. — Van den heer H. J. Albarda, Directeur van het Loodswezen, enz. te Harlingen, ontving ik de onderstaande mededeelingen, die in al haar soberheid duidelijk doen zien, hoe groot het aantal spreeuwen geweest is dat in dien nacht langs onze kusten trok.

Ik wil de bedoelde berichten woordelijk overnemen:

„dat in den nacht van 24 op 25 October te Ameland 100.000 spreeuwen geweest zijn, waarvan er 50 doodvlogen. Wegens het groote bezoek zijn de telefoondraden geknapt; „dat het in den nacht van 25 October te Schiermonnikoog zwart van de spreeuwen was, „waarvan er 90 doodgevologen zijn. De telefoondraden bij de kustwacht zijn alle zes gebroken.”

Ook bij andere vuurtorens werden dien nacht zeer vele spreeuwen waargenomen; Eyerland op Texel, welke vuurtoren pas in October van electrisch licht voorzien werd, telde in den morgen van 25 October 93 doodgevologen spreeuwen.

J. DRYVER.

Onze trekvogels. — Ofschoon het wetenschappelijk onderzoek betreffende de gewoonten der trekvogels met ijver wordt voortgezet b.v. door het aanbrengen van ringen om een der poten, vermeldende plaats en tijd van vrijlating om wanneer het elders gevangen of geschoten wordt, na kennisgeving kan bepalen de richting die de vogel voor zijn reis heeft genomen en den tijd die hij noodig had om zijn doel te bereiken, — toch doen zich nog gevallen voor die door de ornithologen maar niet zoo gemakkelijk te verklaren zijn. Zulk een geval achtte ik de vermelding wel waard. Een vriend in Holland schrijft me namelijk dat op een weiland, achter zijn tuin gelegen op een middelmatig hooge paal een ooievaars nest is dat sedert meer dan veertig jaren geregeld door een paar dier steltloopers bezocht wordt en er ook steeds jongen kregen die volwassen zijnde, op den bepaalden tijd met de ouden naar 't zoele zuiden trokken. Dit jaar waren vier jongen uitgebroed van wie drie voorspoedig opgroeiden, doch één erg achterlijk bleef. Vlogen de sterkeren af en toe van 't nest om zelf voedsel te zoeken het achterlijke jong bleef op 't nest en werd door de ouders gevoed. Op 19 September ll. vertrokken de beide ouden met de drie sterke exemplaren en werd het achterlijke alleen gelaten dat evenwel reeds den tweeden dag vlieg oefeningen begon te houden en het zoover bracht dat ze het nest verliet om zelf de leegte maag te vullen. Na een vijftal dagen vernam mijn vriend 's morgens vroeg een geklepper van belang en zie. de beide ouders waren teruggekomen zonder het drietal waarmede zij het nest verlaten hadden. Nog twee dagen bleven ze, waarschijnlijk om zich te overtuigen of hun achterlijk kind reisvaardig geworden was, en vertrokken toen met hun drieën.

Volgens reizigers, zooals wijlen Brehm, Naumann, Schlegel schrijven, trekken de Ooievaars naar Afrika, vooral Egypte en de oevers van den Nijl waar zich in den tijd dat we in Europa winter hebben, duizenden en duizenden zwemvogels en steltloopers zooals Ooievaars, Lepelaars, Flamingo's ophouden, van het zonnige warme klimaat genieten en in de drassige oevers van de Nijl hun kost zoeken.

Om nu op onze eerstgenoemde familie terug te komen rijst de vraag, waar hebben de ouden hunne drie sterke jongen heen geleid? Is het mogelijk, dat zij in de vijf dagen dat zij afwezig waren, heen en terug, naar en van Afrika hebben kunnen vliegen om hun achtergelaten spruit te halen? Trekt men een rechte lijn van Nederland naar de Delta (daar waar de Nijl in de Middellandsche Zee uitmondt) dan moeten zij over Zuid-Frankrijk via Marseille over de Middellandsche Zee zijn gevlogen. Het is niet denkbaar dat zij in vijf dagen die reis heen en terug hebben kunnen maken. Hebben zij hunne eerstelingen

soms op Corsica of Sardinië zoolang gedeponeerd om ze op hun terugreis dan mede te nemen en zodoende den vermoeienden tocht bij etappes af te leggen.

De ooievaar is een te bekende vogel om er hier een beschrijving van te geven hoe hij gevederd is, maar het zal een ieder niet bekend zijn dat hij in verschillende provincies van ons land ook anders genoemd wordt. In Gelderland en Overijsel heet hij bij het volk „stork” in Groningen „Eiber” in Drenthe „Eil-léver” (Heilbelover). Wellicht dat hem deze naam is gegeven, omdat hij soms op 't dak van boerenhofsteden nestelt en bij de vermeerdering van het gezin als talisman wordt beschouwd.

Heerde, October '27.

J. J. v. H.

Equisetum maximum bij Venlo. — Een paar K.M. ten Oosten van Venlo gaat 't middenterras van de Maas steil in 't hoofdterras over. Aan den voet van de hoofdterras-helling is overal moeras, grootendeels moerasveen en overgangsveen, met eiken, berken, elzen, vuilboom, gagel, wilg enz. Dit is ook 't gebied van *Equisetum silvaticum*, de fijne, elegante paarde-staart, die bij Venlo in duizenden exemplaren groeit.

Nu vond ik op 22 Oct. aan den voet van 't hoofdterras even ten Z. van Tegelen een plek met talloze *Equisetum maximum*, de groote paarde-staart van Z. Limburg, de Plasmolen, Beek, Cldenzaal.

't Deed me bijzonder veel genoegen, de prachtige voren stengels te ontdekken in een ware wildernis van biezzen, Umbelliferen, Eupatorium, enz. Ze waren niet op zijn fraaist, zoo tegen November, maar ze waren er dan toch. Ik heb altijd gedacht, dat ze in mijn omgeving wel ergens moesten groeien, want de moerassige strook bij 't hoofdterras is hier en daar nog onveranderd sinds den ijs-tijd. Venlo vormt zoo'n soort „missing link” tusschen 't Z. Limburgsche en 't Nijmeegsche verspreidingsgebied.

Eigenlijk moest ik me schamen, dat ik er nu pas mee aankom! Want bij de vindplaats van 22 Oct. ben ik herhaaldelijk geweest. Maar meestal was 't er zóó schandalig nat en ondoordringbaar, dat ik er tamelijk onverschillig langs liep (op honderd M. afstand is *Equisetum maximum*, op een plaats waar men de plant *niet verwacht* nauwelijks herkenbaar). Maar enfin, ze groeit er flink en fors. Is dit terrein-tje (40 x 50 M. moeras, onbruikbaar voor ontginning, want anders was 't werkelijk al wel gebeurd!) iets voor de Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten?

Venlo. 23 Oct. 1927.

GARJEANNE.

GEVRAAGD:

Prijsopgave Verkade's Album „Mijn aquarium”, gevuld, in goeden staat.
Adres: ADR. R. VERMEULEN, Graafsche dwarsstraat 7, Nijmegen.

AANGEBODEN:

E. J. Brady, Australia Unlimited, geheel nieuw, pracht-uitgave, rijk geïll., f 12.00.
Porto voor kooper.
Adres: J. FRIJLICK, Renkum.

Richard Kearton, At home with wild Nature (met 90 foto's) à f 1.50; F. von Lucanus, Naturdenkmäler aus der Vogelwelt (met 32 platen) à f 1.—; J. H. Fabre, Les Auxiliaires à f 0.50; Jaarboek Nat. Hist. Genootschap in Limburg 1920/1923 à f 1.—; Schreiben, Kleiner Atlas der Alpenpflanzen à f 0.50; Dr. P. G. Buchers, Onze gevederde vrienden (met 100 foto's) à f 1.—; Porto voor koopers.

Adres: F. HAVERSCHMIDT, Kromme Nieuwe Gracht 50, Utrecht.

De Reuzenpaarde-staart bij Venlo.